

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Державна установа «Науково-методичний центр
вищої та фахової передвищої освіти»

ФАХОВА ПЕРЕДВИЩА І ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА:
ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА, ПРАКТИКА

Матеріали
II Всеукраїнської науково-практичної конференції

Київ
2021

УДК 377/378:006

Фахова передвища і професійна освіта : теорія, методика, практика : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 14 квітня 2021 р. – Київ : Науково-методичний центр ВФПО, 2021. – 396 с.

*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Науково-методичного центру ВФПО (протокол № 2 від 26 квітня 2021 р.)*

Організаційний комітет:

Співголови:

Василь КРЕМЕНЬ, д-р філософ. наук, професор, дійсний член (академік) НАН і НАПН України, Президент НАПН України, президент Товариства «Знання» України;

Тетяна ЩЕНКО, канд. пед. наук, професор, директор Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти».

Члени оргкомітету:

Недзя НИЧКАЛО, д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України, академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України;

Валентина ГОРДІЄНКО, канд. пед. наук, вчений секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України;

Микола ХОМЕНКО, канд. пед. наук, заступник директора з навчально-методичної роботи Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»;

Ніна ЛИХОГОД, завідувач лабораторії педагогічних інновацій Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти».

Розміщено матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Фахова передвища і професійна освіта: теорія, методика, практика», проведеної Державною установою «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» спільно з Національною академією педагогічних наук України **14 квітня 2021 року** відповідно до плану проведення наукових конференцій Міністерства освіти і науки України на 2021 р. (лист ІМЗО від 13.01.2021 р. № 22.1/10-37).

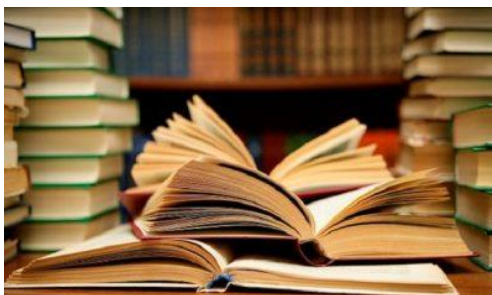
Висвітлені питання інноваційної діяльності закладів фахової передвищої і професійної освіти щодо забезпечення якісної підготовки конкурентоспроможних фахівців в умовах викликів сьогодення.

ISBN 978-617-7283-49-1

©Науково-методичний центр
ВФПО, 2021

МЕТА КОНФЕРЕНЦІЇ

Обмін досвідом і обговорення актуальних питань організації освітнього процесу в закладах фахової передвищої і професійної освіти, а саме: інновації в умовах діджиталізації та дистанційної освіти; цифрова компетентність педагогів; використання інструментів дистанційного навчання в освітньому процесі; використання платформ управління електронним навчанням у закладах освіти.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

- Фахова передвища і професійна освіта в контексті загальноцивілізаційних змін, завдання та перспективи розвитку.
- Імплементція Закону України «Про фахову передвищу освіту».
- Впровадження нормативно-правових актів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».
- Впровадження цифрових технологій в освітньому процесі.
- Інноваційна стратегія управління, інформаційного, науково-методичного і матеріального забезпечення функціонування закладів освіти.
- Презентація кращих педагогічних практик та нагородження переможців конкурсу «Педагогічний ОСКАР-2021».

форми навчання для забезпечення ефективної онлайн-комунікації між викладачами та здобувачами освіти як суб'єктами освітнього процесу.

УДК 378.147:616-036.21

Куценко Н.П., директор

*Біланова Л.П., заступник директора з
навчально-методичної роботи*

Фахового медико-фармацевтичного коледжу

Полтавського державного медичного університету

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВИТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Пандемія, спричинена вірусом Covid-19, внесла корективи у всі сфери життя людини, зокрема призвела до суттєвих змін у сфері освіти. Виклики, що постали перед освітніми системами усіх країн світу, в тому числі й України, вимагають від учасників освітнього процесу оперативної реакції для забезпечення якісної освіти.

Під час освітнього процесу, який проходить в умовах карантину, у закладах освіти виникла ціла низка проблем, більшість з яких є досі актуальними і невирішеними. Перш за все, це брак досвіду, оскільки раніше не так активно використовувались технології дистанційного навчання. Далі, брак універсального доступу до інтернету та обладнання, необхідного для такого навчання. Це стосується і педагогічних працівників, і здобувачів освіти. Наступна проблема – самостійне опрацювання здобувачами освіти значної частини навчального матеріалу, оскільки в більшості закладів освіти дистанційне навчання виглядає як надсилання матеріалу для самостійного опрацювання з підручника, письмові завдання для перевірки знань та оцінювання результатів без обговорення, зворотного зв'язку та пояснень. У зв'язку з цим, ще однією

важливою проблемою, через брак живого спілкування з викладачами і одногрупниками втрачається інтерес і мотивація до навчання.

Взагалі поняття мотивації складається з різних визначень, які зустрічаються в психології, педагогіці, менеджменті. Але в широкому розумінні – це психофізіологічний процес, який під дією зовнішніх і внутрішніх факторів, стимулює у людей бажання займатися тією чи іншою діяльністю.

Розвиток позитивної навчальної мотивації у студентів є умовою особистісного розвитку та ефективної професійної підготовки. Фактор мотивації для успішного навчання є основним, тому для успішної побудови освітнього процесу є важливим високий рівень їх мотивації до навчання.

Структуру навчальної мотивації утворюють внутрішні та зовнішні мотиви.

Більшість студентів, які вступають до закладу фахової передвищої освіти мають лише зовнішню мотивацію, тобто рекомендації друзів, знайомих, примус батьків тощо, і лише одиниці внутрішньо мотивовані, маючи особистий інтерес до процесу досягнення мети. Перед педагогічним колективом стоїть складне завдання – зацікавити студента, донести до нього, що знання – невід’ємна складова освіченої особистості, від якого залежить і професійний, і особистий успіх кожної молодої людини. Особливо це важко зробити в умовах дистанційного навчання.

Для виявлення рівня мотивації в період дистанційного навчання було проведено опитування студентів 1–2 курсів коледжу, термін навчання яких – два роки на основі повної загальної середньої освіти. За основу було взято методикку визначення мотивації навчання В.Г. Каташева. У анкетуванні взяли участь 124 студенти, яким було запропоновано заповнити бланк із питаннями, що визначають рівень свідомого відношення до проблем навчання, зокрема і в період карантину, та питання, спрямовані на виявлення емоційно-фізіологічного сприйняття різних видів діяльності в мінливих ситуаціях.

Результати опитування наведено в таблиці.

Курс	Низький рівень мотивації	Середній рівень мотивації	Нормальний рівень мотивації	Високий рівень мотивації
1-й курс (59 осіб)	2,3 %	47 %	29,3 %	21,4 %
2-й курс (65 осіб)	3,8 %	50,9 %	37,5 %	9,6 %

На основі аналізу результатів опитування можна стверджувати про те, що низький рівень мотивації (2,3%) спостерігається вже з першого курсу навчання, на другому курсі продовжує зростати (3,8%), що свідчить про небажання вчитись, здобувати професійні знання. На обох курсах переважає середній рівень мотивації (47%, 50,9%), це вказує на індивідуальність до навчання. Нормальний рівень мотивації означає, що значний відсоток студентів, особливо на другому курсі (37,5%) мають конкретну мету, бажання здобути професію, прагнуть досягти певних результатів у різних видах діяльності, зокрема і у навчанні. Високий рівень мотивації мають студенти першокурсники (21,4%), зниження спостерігається у випускників (9,6%).

Причинами зниження мотивації можуть бути різні фактори, від невміння та небажання вчитися, до прогалин у вихованні, а однією з головних причин у період карантинних

обмежень є відсутність прямого контакту викладача і студента, самостійне виконання завдань, особливо тих, які потребують аудиторного контролю (наприклад, відпрацювання практичних навичок на фантомах, муляжах тощо).

Для того, щоб підвищувати рівень мотивації студентів до навчання в цілому, і під час карантину зокрема, викладачі перш за все мають знаходити оптимальні способи комунікації з кожним студентом, використовуючи потенціал сучасних мережевих сервісів; впроваджувати інноваційні процеси, використовуючи цікаві форми роботи; творчо підходити до формування самостійних завдань для студентів; стимулювати пошуково-дослідницьку діяльність та участь у студентських наукових гуртках, конференціях, семінарах тощо.

Виходячи з вищевикладеного, можна зробити висновок: враховуючи вимоги часу зумовлені тими змінами, які внесла світова пандемія, пошук шляхів покращення ефективності освітнього процесу та підвищення мотивації до навчання триває, без мотивації навчальної діяльності освітній процес не може бути позитивно результативним, адже мотив навчання – це спрямованість здобувача освіти на різні сторони навчальної діяльності.

Використані джерела

1. Беш Л.В., Дмитришин Б.Я., Беш О.М., Яскевич О.І., Мацюра О.І. Сучасні можливості підвищення мотивації студентів до навчання //Львівський клінічний вісник. – № 1 (17). – 2017.

2. Сільвейстр А., Моклюк М. Мотивація навчання студентів як психолого-педагогічна проблема //Наукові записки. Серія : Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. – Вип. 5. file:///C:/Users/User/Downloads/290-561-1-SM.pdf

3. <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/viewFile/12459/16832>

4. <https://naurok.com.ua/shlyahi-pidvischennya-motivaci-studentiv-dlya-pokraschennya-yakosti-navchannya>